UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia Sacra Et Hvmana Libri XVI

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

23. Aristoteles.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70090

Visual Library

Βωμὸν Ἀριστοτέλης ἱδρύσατο τοῦ δὲ Πλάτωνος,
Ἀνδρὸς ὃν οὐδ' αἰνεῖν τοῖσι κακοῖσι θέμις.

Hæc de Platonis elogio obiter dicta ſint: Qui plura voluerit, veterum teſtimonia in eius laudes, magna vbertate diffuſa videat. Hunc M. Tullius, Plutarchus, Galenus, Proclus, Longinus, Demetrius, & omnes quotquot ſunt Ethnicorum auctorum principes, plena laudant manu: Diui ipſi, Auguſtinus, Hieronymus, Iuſtinus, Baſilius, Gregorius, Clemens, Theodoretus, honorificè appellant. Omnis denique Græca, & Latina vetuſtas, Philoſophorum Coriphæum Homerum, Oceanum, ſapientiſſimum, optimum, vtiliſſimũ, ſanctiſſimum, auguſtiſſimum nominat; ad ſummum μωσῆν ἀττικίζοντα, diuinum Philoſophum, Philoſophorum Deum. Ego certè eius eloquentiam tutius laudarem, quam philoſophiam illam, vt plurimum, nemo ſapiens reprehendit; hæc, vt apud omnes conſtat, non ſecus, ac Ægyptus Homericus, & multa bona habet, & mala non pauca.

Ariſtoteles.

CAPVT XXIII.

INgrati poſtuletur eloquentia, ſi de Ariſtotele tacuerit, à quo & multa præſidia ſtabilitatis accepit, & ornamenta dignitatis. Hic vir ſingularis, & propè diuino præditus ingenio, cum in diſquirenda rerum omnium natura, mentis ſubtilitate cœlum, terramque penetraſſet, quieſcere non potuit. Stimulabatur quippe in dies Iſocratis fama, quem in ludo oratorio ſumma gloria circumfluentem, ferre non poterat, eius nomini perinde, ac ſtylo perinfenſus. Itaque ad eloquentiam ſerio animũ appulit, & dicendi rationem, cum diſſerendi philoſophãdique ſubtilitate coniunxit. In eo, quid præſtiterit, Rhetorici libri felicis ingenij monumenta declarant, & plenè eius laudibus veliſicatur M. Tull. dum *flumen aureum orationis* effundentem inducit. Et certe in ethicis, politicis, œconomicis, auream habet ſapientiæ opulentiam, manans vbique leniter ſine ſalebris, quanquam ad iſtas dicendi, quæ ſunt in Demoſthene faces, aut Platonis amplitudinem, non aſſurgit, cum ſibi aliud dicendi genus aſſumpſerit. Fuit inter ætatis ſuæ philoſophos, elegantiſſimus, vt qui tonſori operam daret, digitoſque micantibus annulis ornaret: quod videtur notaſſe Comicus Ariſtophanes, qui ſui

Eius character maximè proprius eſt, elocutionis dexteritas, perſpicuitas & mixta cum multiplici eruditione ſuauitas.

δεινότης τῆς περὶ τὴν ἑρμηνείαν καὶ σαφήνεια, καὶ ἡδὺ, καὶ πολυμαθής. Diogenes Laert. in Ariſtot.

temporis Sophiſtas σφραγιδονυχαργοκομήτας appellat. Ex ijs delicijs in veſanos amores prolapſus, ſolum vertere, & præ vlceratæ mentis dolore ac tædio, venenum bibere coactus, mortuus eſt, ne moreretur. Contra tamen ſentire videtur D. Nazianz. qui Euripi vndis abſorptum ſcribit orat. 3. in Iulianum.

Nunc decẽ Rhetores videamus, qui ſecundum temporum ordinem ita enumerantur, Antiphon, Andocides, Lyſias, Iſocrates, Iſæus, Æſchines, Lycurgus, Demoſthenes, Hyperides, Dinarchus.

Antiphon.

CAPVT XXIV.

ANtiphon Orator Gorgiæ Leontini temporibus floruit, decem qui numerantur, Oratorum antiquiſsimus; Tanta porrò facundia creditur extitiſſe, vt vulgò Neſtor vocaretur, & illam quidem eloquentiæ ſuauitatem ad leniendas vitæ acerbitates contulit: Nam τέχνην ἀλυπίας artem medicandi doloris animi excogitauit, & Corinthi in foro conſtructis ædibus, inſcripſit in veſtibulo, (*ſe doloris, & mæſtitiæ medicum eſſe*) eos, qui animi ægritudine laborarent, ad ſe palam inuitans: Hippocratem quoque medicorum principem, non eſt veritus, ſcripta inuectiua laceſſere; ſuã artem iactantius exquiſitis omniũ medicorũ inuentis anteponens. Verùm, cùm ea res parum ſuccederet, ad forum ſe contulit, in quo non ſine gloria viguit. Plutarchi de eo tale a iudicium eſt: ἔστι δὲ ἐν τοῖς λόγοις ἀκριβὴς, καὶ πιθανὸς, καὶ δεινὸς περὶ τὴν εὕρεσιν, καὶ ἐν τοῖς ἀπόροις τεχνικὸς, καὶ ἐπιχειρῶν ἐξ ἀδήλου, καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους, καὶ τὰ πάθη τρέπων τοὺς λόγους τοῦ εὐπρεποῦς μάλιστα στοχαζόμενος. In dicendo accuratus eſt, & ad perſuaſionem efficax, in b inuentionibus ſagax, in rebus dubijs ſolers, occultè ſe inſinuans, ad mores & affectus orationem inflectens, decori obſeruantiſſimus. Quã à Plutarcho, vt cætera, quã præclarè dicta ſint, id cuiuis patebit, qui vel primam eius orationem legerit, quæ Nouercæ veneficæ, & in cineres mariti, quem noxio poculo ſuſtulerat, iniuriæ continet accuſationem. Cæterum à triginta tyrannis occiſus fertur, & ſine honore ſepulchri abiectus, ſi Lyſiæ, & Theopompo credimus; vel, ſi alijs fidem habere placet, Dionyſij iunioris iuſſu interfectus

Alius Antiphon dictus ὀνειροκρίτης καὶ τερατοσκόπος. cuius meminit Didym. Gram. & Hermogenes.

Ars medicandi doloris animi ab Antiph. inuenta.

b Photius in Bibliot.